

PROGRAM ZDRAVSTVENO OPISMENJAVANJE I ZDRAVI ŽIVOTNI STILOVI ZA ROME U ROMSKIM NASELJIMA

za lokalne romske edukatore i posrednike

- **Modul 2: SUSTAVI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**
  - **Poglavlje 2: Razumijevanje zdravstvenog sustava**

SAŽETAK:

Razumijevanje zdravstva kao složenog sustava.

Razumijevanje funkcioniranja lokalnog zdravstvenog sustava - u nastojanju da se poboljša kvaliteta zdravlja, ishodi, troškovi i jednakost u pristupu kvalitetnim zdravstvenim uslugama.

PREGLED Modula II: Sustavi zdravstvene zaštite

Zdravstveni sustav – opći pregled.

Zdravstveni sustav – pojam i definicija. Zdravstveni sustav kao struktura koja promiče, obnavlja i održava zdravlje. Zdravstveni sustav koji utječe na determinante zdravlja.

Razumijevanje zdravstvenog sustava.

Razumijevanje zdravstva kao složenog sustava. Razumijevanje funkcioniranja lokalnog zdravstvenog sustava - u nastojanju da se poboljša kvaliteta zdravlja, ishodi, troškovi i jednakost u pristupu kvalitetnim zdravstvenim uslugama.

Zdravstveno osiguranje i ekonomičnost zdravstvene zaštite.

Razumijevanje ekonomije zdravstvene zaštite. Javno zdravstveno osiguranje i privatno zdravstveno osiguranje u Europi.

Dostupna i kvalitetna zdravstvena skrb: Prava i odgovornosti.

Tretiranje dostupne i kvalitetne zdravstvene skrbi kao univerzalnog ljudskog prava na koje svako ljudsko biće ima pravo. Podizanje svijesti o ljudskim pravima i odgovornostima vezanim uz zdravlje u romskim zajednicama u Europi.

Co-funded by
the European Union

**PROGRAM ZDRAVSTVENO OPISMENJAVANJE I ZDRAVI
ŽIVOTNI STILOVI ZA ROME U ROMSKIM NASELJIMA**

MODUL II

Poglavlje 2: Razumijevanje zdravstvenog sustava

Co-funded by
the European Union

Razumijevanje sustava zdravstvene skrbi

Upravljanje bilo kojim zdravstvenim sustavom obično se usmjerava kroz skup politika i planova koje usvajaju vlada, poslovni sektor iz privatnog sektora i druge grupe u područjima kao što su pružanje i financiranje osobne zdravstvene skrbi, farmaceutika, ljudski resursi u zdravstvu i javno zdravstvo.

Javno zdravlje/zdravstvo bavi se prijetnjama općem zdravlju zajednice na temelju analize zdravlja populacije.

Javno zdravstvo obično se dijeli na tri sektora:

- epidemiologija,
- biostatistika i
- zdravstvene usluge.

Okolišno, socijalno, bihevioralno i zdravlje na radu također su važna potpodručja.

Razumijevanje složenosti zdravstvenih sustava

- **Bolnice:** funkcioniraju kao specijalizirani centri za skrb s naprednim medicinskim resursima.
- **Klinike:** nude širok raspon zdravstvenih usluga, od primarne zdravstvene zaštite do specijaliziranih tretmana.
- **Liječnici:** dijagnosticiraju, liječe i koordiniraju brigu o pacijentima.
- **Farmaceutika:** osiguravaju osnovne lijekove za liječenje zdravlja.
- **Pružatelji osiguranja:** nude financijsku potporu za medicinske troškove.

Razumijevanje lokalnih zdravstvenih sustava

Pregled sustava: istraživanje kako funkcionira lokalni zdravstveni sustav.

Uloga vlade: Rasprava o vladinoj politici i financiranju zdravstvene zaštite.

Privatni pružatelji usluga: Ispitivanje uloge privatnih zdravstvenih subjekata.

NVO: Učenje o nevladinim organizacijama u zdravstvu u lokalnim zajednicama.

Izazovi i mogućnosti: Isticanje aktualnih problema i prilika za poboljšanje lokalnog zdravstvenog sustava.

Razumijevanje upravljanja zdravstvenim sustavima

Upravljanje zdravstvenim sustavima opisuje vodstvo i opće upravljanje bolnicama, bolničkim mrežama i/ili sustavima zdravstvene skrbi. U međunarodnoj uporabi pojam se odnosi na upravljanje na svim razinama.

Upravljanje zdravstvenim sustavima osigurava da se postignu specifični rezultati da odjeli unutar zdravstvene ustanove rade glatko, da su pravi ljudi na pravim poslovima, da ljudi znaju što se od njih očekuje, da se resursi koriste učinkovito i da svi odjeli rade na zajednički cilj za zajednički razvoj i rast.

Kako se upravlja sustavima zdravstvene skrbi?

Danas većina vlada prepoznaje važnost programa javnog zdravstva u smanjenju učestalosti bolesti, invaliditeta, učinaka starenja i nejednakosti u zdravlju, iako javno zdravstvo općenito dobiva znatno manje državnih sredstava u usporedbi s medicinom.

Na primjer, većina zemalja ima politiku cijepljenja, podržavajući programe javnog zdravstva u pružanju cijepljenja za promicanje zdravlja.

Cijepljenje je u nekim zemljama dobrovoljno, a u nekim je obavezno.

Neke vlade plaćaju sve ili dio troškova za cjepiva prema nacionalnom rasporedu cijepljenja.

Co-funded by
the European Union

Zdravstveni sustavi suočeni s izazovima kroničnih bolesti

Brza pojava mnogih kroničnih bolesti, koje zahtijevaju skupu dugoročnu njegu i liječenje, tjera mnoge zdravstvene menadžere i kreatore politike da preispitaju svoje prakse pružanja zdravstvene skrbi.

Važan zdravstveni problem s kojim se svijet trenutno suočava je HIV/AIDS.

Druga velika briga za javno zdravlje je dijabetes. Godine 2006., prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, najmanje 171 milijun ljudi u svijetu bolovalo je od dijabetesa, a procjenjuje se da će se do 2030. godine taj broj udvostručiti.

Kontroverzni aspekt javnog zdravlja je kontrola pušenja duhana, povezano s rakom i drugim kroničnim bolestima.

Razumijevanje zdravstvene administracije

Zdravstvo ili zdravstvena administracija izraz je koji se također koristi za bolničko upravljanje polje koje se odnosi na **vodstvo, upravljanje i administraciju javnih zdravstvenih sustava, sustava zdravstvene skrbi, bolnica i mreža bolnica u svim primarnim, sekundarnim i tercijarnim sektorima.**

Bolnički administratori su pojedinci ili grupe ljudi koji djeluju kao središnja točka kontrole unutar bolnica kao:

- **Generalisti** - odgovorni za upravljanje ili pomoć u upravljanju cijelim objektom.
- **Specijalisti** - odgovorni za učinkovite i djelotvorne operacije određenog odjela kao što su analiza politike, financije, računovodstvo, proračun, ljudski resursi ili marketing.

Razumijevanje univerzalne zdravstvene zaštite

Univerzalna zdravstvena zaštita (također se naziva univerzalna zdravstvena pokrivenost, univerzalna pokrivenost ili univerzalna skrb) je sustav zdravstvene zaštite u kojem je svim stanovnicima određene zemlje ili regije osiguran pristup zdravstvenoj zaštiti.

Općenito je organiziran oko pružanja zdravstvenih usluga ili sredstava za njihovo dobivanje svim štićenicima ili samo onima koji ih sami ne mogu priuštiti, s krajnjim ciljem poboljšanja zdravstvenih ishoda.

Co-funded by
the European Union

**Univerzalno
zdravstveno
osiguranje
osigurava
zdravu
budućnost:
Edukativni video**

Co-funded by
the European Union

- https://www.youtube.com/watch?v=6prBrGHI2Ws&ab_channel=WorldBank

Co-funded by
the European Union

Univerzalna zdravstvena zaštita definirana od strane SZO

Svjetska zdravstvena organizacija to opisuje kao situaciju u kojoj građani mogu pristupiti zdravstvenim uslugama bez financijskih poteškoća.

Tadašnja glavna direktorica WHO-a Margaret Chan opisala je univerzalnu zdravstvenu pokrivenost kao „**najmoćniji koncept koji javno zdravstvo može ponuditi**“ budući da objedinjuje „**usluge i pruža ih na sveobuhvatan i integriran način**“.

H2O
HELP TO OPPORTUNITIES

**World Health
Organization**

Co-funded by
the European Union

WHAT DO YOU NEED TO GET, BE AND STAY

HEALTHY?

CAN YOU GET HELP
FROM A WELL-TRAINED
HEALTH WORKER?

CAN YOU GET TREATMENT
THAT HELPS YOU GET BETTER,
AND IS SAFE?

CAN YOU GET THE MEDICINES
AND OTHER HEALTH PRODUCTS
YOU NEED?

WHO WILL
PAY FOR IT?

ARE THERE POLICIES IN PLACE
TO MAKE QUALITY SERVICES
AVAILABLE TO EVERYONE,
EVERY TIME?

DOES YOUR GOVERNMENT
HAVE THE INFORMATION IT NEEDS
TO MAKE THE RIGHT DECISIONS
ABOUT THE WHOLE SYSTEM?

THE WORLD HEALTH ORGANIZATION IS WORKING AROUND THE WORLD SO THAT ALL PEOPLE AND COMMUNITIES RECEIVE THE QUALITY SERVICES THEY NEED, AND ARE PROTECTED FROM HEALTH THREATS, WITHOUT SUFFERING FINANCIAL HARDSHIP.

THAT'S WHAT WE CALL

UNIVERSAL HEALTH COVERAGE

WWW.WHO.INT/UHC

Kako funkcionira univerzalna zdravstvena zaštita? (I)

Jedan od ciljeva s univerzalnom zdravstvenom zaštitom je stvaranje sustava zaštite koji osigurava jednake mogućnosti za uživanje najveće moguće razine zdravlja ljudi. Univerzalna zdravstvena skrb ne podrazumijeva pokrivenost za sve slučajeve i za sve ljude – samo da svi ljudi imaju pristup zdravstvenoj skrbi kada i gdje je to potrebno bez financijskih poteškoća.

Neke univerzalne zdravstvene sustave financira vlada, dok se drugi temelje na zahtjevu da svi građani kupe privatno zdravstveno osiguranje.

Europske zemlje pružaju univerzalnu zdravstvenu skrb za sve.

Co-funded by
the European Union

Universal health coverage means...

all people have access to the quality health services they need, including

well-trained health workers

safe treatment

and access to medicines and vaccines

when and where they need them,

without facing financial hardship.

Co-funded by the European Union

Kako funkcionira univerzalna zdravstvena zaštita? (II)

Univerzalna zdravstvena skrb dolazi u nekoliko različitih oblika, ali osnovna ideja je u cijelosti ista:

- Vlada ulazi novcem poreznih obveznika kako bi osigurala da svaki građanin ima pristup medicinskoj skrbi koja mu je potrebna.
- Uz univerzalnu zdravstvenu skrb, nijednom građaninu nije uskraćeno osiguranje na temelju njegove sposobnosti plaćanja.
- Sama cijena pružanja kvalitetne zdravstvene skrbi čini univerzalnu zdravstvenu skrb velikim izdatkom za vlade.
- Medicinsko osiguranje moraju platiti programi koje financiraju porezni obveznici.

Co-funded by
the European Union

Kako funkcionira univerzalna zdravstvena zaštita? (III)

Univerzalnu zdravstvenu skrb mogu odrediti tri ključne dimenzije:

- tko je pokriven,
- koje su usluge pokrivenne, i
- koliko je troškova pokriveno.

Univerzalna zdravstvena zaštita u većini europskih zemalja ostvarena je mješovitim modelom financiranja. Opći porezni prihod primarni je izvor financiranja, ali u mnogim je zemljama nadopunjen posebnim naknadama (koje se mogu naplatiti pojedincu ili poslodavcu) ili s mogućnošću privatnih plaćanja (izravnim ili neobveznim osiguranjem) za usluge izvan tih pokrivena javnim sustavom.

Gotovo svi europski sustavi financiraju se kombinacijom javnih i privatnih doprinosa.

How Universal Health Care Works

Single Payer

Free government-provided health care paid for by income tax revenue

Every citizen has the same access to government-owned services (Example: The United Kingdom)

Mandatory Insurance

Government-run health insurance fund financed by payroll tax on employers and/or employees

Private doctors and hospitals provide services (Example: Germany)

National Health Insurance

Every citizen pays into a national plan provided by a single insurance company

Publicly funded and privately delivered (Example: Canada)

Univerzalna zdravstvena zaštita: Edukativni video

Co-funded by
the European Union

- https://www.youtube.com/watch?v=pZHilGFLN8Y&ab_channel=WorldHealthOrganization%28WHO%29

Investments in stronger health systems promote and protect

and more.

Co-funded by
the European Union

PROGRAM ZDRAVSTVENO OPISMENJAVANJE I ZDRAVI ŽIVOTNI STILOVI ZA ROME U ROMSKIM NASELJIMA

Modul 2: Sustavi zdravstvene zaštite POGLAVLJE 2: Razumijevanje zdravstvenog sustava

ZAKLJUČCI

Razumijevanje zdravstvene skrbi kao složenog sustava ključno je za zdravstvenu pismenost i osobnu sposobnost da se koristi od zdravstvenog sustava.

Europske zemlje pružaju univerzalnu pokrivenost zdravstvenom zaštitom i važno je biti svjestan toga kako bi svaki europski građanin i stanovnik mogao imati koristi od pružanja univerzalne zdravstvene zaštite.

Svaka osoba treba razumjeti nacionalne instrumente zdravstvene skrbi koji joj mogu koristiti poboljšanjem kvalitete zdravlja i osiguravanjem jednakog pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama.

Co-funded by
the European Union

PROGRAM ZDRAVSTVENO OPISMENJAVANJE I ZDRAVI ŽIVOTNI STILOVI ZA ROME U ROMSKIM NASELJIMA

